

Kronkelveld

Jaarverslag 2014

Landschapsbeheer Flevoland

Gemeente Almere

Landschap verbindt

Landschapsbeheer Flevoland streeft naar ontwikkeling, beheer en behoud van een ecologisch waardevol landschap met een streekeigen karakter, zowel in het landelijk als stedelijk gebied. *Samen met bewoners, overheden en agrariërs zoekt Landschapsbeheer naar kansen voor natuur en landschap.*

Het werk van Landschapsbeheer Flevoland is onder te verdelen in vier werkvelden :

Zorg voor ons landschap

DAT DOEN WE SAMEN

Burgerparticipatie

Landschapsbeheer stimuleert betrokkenheid van bewoners bij de natuur en het landschap in de eigen leefomgeving. Samen verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer van de eigen 'achtertuin'.

Zorg voor ons landschap

RUIMTE VOOR PLANT EN DIER

Soortenbeheer

In het Flevolandse landschap horen tal van plant- en diersoorten. De (tijdelijke) aanvullende maatregelen die Landschapsbeheer uitvoert, dragen bij aan het realiseren van een zelf functionerend ecosysteem.

Zorg voor ons landschap

BAKENS IN DE TIJD

Cultuurhistorie en Aardkunde

De geschiedenis van Flevoland heeft mens en landschap bepaald. Om de eigen leefomgeving goed te begrijpen speelt kennis van het ontstaan van het gebied een belangrijke rol.

Zorg voor ons landschap

MAAK JE ERF GOED

Landschap

Singels, laanbomen, bermen, dijken, dorpsbossen, weilanden, akkers, stedelijk groen en groot open water zijn dragers van het landschap. Beheer, behoud en ontwikkeling van deze landschapselementen dragen bij aan de beleving van ons landschap.

Titel : Jaarverslag 2014
Auteur : Sia Schipper
Foto's : Ineke van Wanrooy, Gerda Roelofs en Irene Hoff
Datum : December 2014

Landschapsbeheer Flevoland
Botter 14-03
8232 JP Lelystad
t: 0320-294939
e: flevoland@landschapsbeheer.net
www.landschapbeheer.net

Inleiding

Al **11jaar** lang beheren buurtgenoten op vrijwillige basis Kronkelveld. Zo ook in 2014. Het was een jaar waarin het aantal werkuren op de werkdagen is toegenomen. Met een gelijk gebleven enthousiaste ploeg is er nog meer werk verzet. Dit is duidelijk te zien. Sinds dit jaar heeft de gemeente Almere het beheer en de subsidie verstrekking in eigen hand genomen. Het legt Kronkelveld ondanks het feit dat er tegen deze omschakeling in ondersteuning en samenwerking werd opgezien geen windeieren.

Na de storm van 2013 werd samen met L.B.F en de gemeente Almere een rondje Kronkelveld gedaan. Welke bomen, die mogelijk bij storm opnieuw gevaar voor bewoners konden opleveren, moesten nog worden gekapt? Er werd besloten om zes Populieren niet om te zagen, maar te toppen om er vervolgens een "boom carver" mee aan de slag te laten gaan. "Paaseiland" beelden konden het worden. In augustus van dit jaar is de boomkunstenaar Hubert Peters van de firma Boogaart met het idee aan de slag gegaan. In twee dagen tijd toverde hij de boomstammen om tot prachtige Paaseiland figuren. Ze geven Kronkelveld een extra dimensie waar al veel bewoners van Almere naar zijn komen kijken.

Er is opnieuw een begin gemaakt met "Kronkelkunst" Het houtsnipper pad is opnieuw aangelegd. "De Kunst" volgt. Duimen dat deze een langer leven is beschoren dan de vorige kunstobjecten. Aan het Dunloppad is het wol object omgetoverd tot een majestueuze wigwam van Wilgentenen.

In 2014 heeft de werkgroep Kronkelveld de volgende doelen willen behalen:

- Een geschikte leefomgeving bieden voor beschermde planten en dieren;
- Het verschromen van enkele stukken ruig gras die een verdichte strooisel laag ontwikkelde
- De verbossing van bepaalde gedeelten tegen gaan.
- Gezaagde bomen verwerken tot takkenrillen.
- Takkenrillen herstellen.
- Door het maaien met de zeis en het bosmaaien is er na 3 jaar een matig resultaat behaald Er zal vaker in het jaar gemaaid moeten worden om bloemrijke velden te laten ontstaan.
- Bollen zijn gepoot bij de "Paaseiland" beelden aan het Dunloppad.
- De wortelopslag van de Grauwe abeel (*Populus x canaescens*) en het opschot van de Veldesdoorn en de Kornoelje verwijderen. Bij de Abelen wordt een begin gemaakt om de Abelen laan in oude glorie te herstellen.
- De poel voor dichtgroeien behoeden doormiddel van "schonen".
- Het behoud van Kronkelveld voor Almere en haar bewoners.

Het behoud van Kronkelveld als leefomgeving voor dieren die er in het begin van dit vrijwilligers project vertoefden, krijgt sinds het bouw project "de Laren" helaas een andere dimensie. Reeën komen nog maar sporadisch voor in Kronkelveld. Hun netwerk, met de daarbij behorende "stepstones", om van de ene plek naar de andere plek te komen om te eten, is enorm verstoord. Met de aanleg van de A6 is nog eens veel geschikte leefomgeving verdwenen. De boomvalk is door de bouwactiviteiten bij het broeden verstoord geraakt. Er zijn dit jaar helaas geen jongen uitgevlogen. Vossen passen zich beter aan de mens aan en zullen nog meer genieten van het extra hapje dat de toekomstige bewoners op straat achterlaten. Het wordt heus niet somberen, want op elke werkdag genieten we van de 1000 vierkante meter natuur die Kronkelveld groot is. En van de goede samenwerking met elkaar. Dankzij deze groep enthousiaste groen beheerders, zoals je onze vrijwilligers kunt noemen, is Kronkelveld in "de Velden" een oase voor mens en dier. Daardoor misschien wel het uniekste vrijwilligers project van Almere.

De planning en beheerwerkzaamheden van “Kronkelveld” 2014:

- 15 februari: Knotten: De Wilgen.
Snoeien en zagen: Struiken en bomen; ”Kronkelkunst”
Opschot steken: Abelen en Kornoelje verwijderen.
Takkenrillen herstellen met het snoeihout.
- 15 maart: Keren en opzetten: De broeihoop.(Van 2 broeihopen 1 nieuwe maken)
Vrouwtje van de Ringlang legt eieren in juni/juli.
Het pad van “Kronkelkunst”
Snoeien en zagen van bomen en struiken. Zwerfvuil verwijderen.
- 19 april: Maaien met de zeis: De zomerbloeiërs, één veldje aan de kant van de Abelen bij de Meerveldstraat en Dunloppad bij informatie bord en insectenhotel.
Het pad van Kronkelveld en overhangend groen snoeien. Het maaiafval nu naast de gekeerde broeihoop leggen.
Blad harken bij veldje tussen de Abelen.
- 17 mei: De berm van Kronkelveld aan de Meerveldstraat.
Knippen/snoeien, overhangend groen.
Het insectenhotel aanvullen. Daslook geplant en zaden Kaardenbol gezaaid.
- 7 juni: Maaien met de zeis: Riet en grasvegetatie bij de bank aan het Dunloppad, pad door Kronkelveld. Kleefkruid verwijderd.
(Let op de orchideeën) Jonge bomen langs de Meerveldstraat eruit gezaagd.
Maaiafval naar de nieuwe broeihoop.
- 9 augustus: Maaien met de zeis: Grasvegetatie. Opschot steken/maaïen van Abelen.
Kleine boompjes verwijderen. Knippen/snoeien, overhangend groen.
- 13 september: Poel schonen. Waterpest en Riet verwijderen.
Wand achter de poel afsteken. (Let op de Waterslamander)
Maaïen met de zeis: Riet en kruidenlaag rondom de poel.
Snoeien: Overhangend groen aan de Meerveldstraat. Bedauwde Braam verwijderen. Ratelaar zaaien.
- 18 oktober: Veldje met Wilgen en uitgebloeide Rietorchis en Ratelaar maaïen.
Maaïen met zeis veldje Meerveldstraat en maaiafval verwijderen rondom de poel.
- 15 november: Wilgen knotten; bij een deel van de Wilgen de knot verlagen, door schuin af te zagen. Dit niet gedaan. Wigwam gemaakt van wilgen takken.
Takkenrillen herstellen. Nieuwe standers van wilgentakken.
Stinsenplanten , bollen, planten: Boshyacint, Wilde Krokus en
Twee soorten Sneeuwkllokjes, bij de Paaseiland beelden. De berm aan het Dunloppad gemaaid met de motormaaier voor de vorig jaar geplante bollen.
- 29 november: Houtsnippers verspreiden op het pad van Kronkelkunst. Kornoelje steken
Langs de houtwal bij de Abelen. Berk en Wilg knotten.

Sneeuwkllokjes

Sneeuwkllokjes worden in de winter, wanneer ze bloeien, zelden bezocht door bijen en aardhommels. De verspreiding van zaden gebeurt meestal door mieren, maar gelukkig kan het sneeuwkllokje het ook zelf. Ze doen dat ongeslachtelijk via nieuwe bolletjes. Het sneeuwkllokje is een prachtig bolgewas dat juist in de kale wintermaanden voor kleur zorgt in Kronkelveld of in de eigen tuin. De mens plant ze aan en voegt daarmee iets moois toe aan de natuur. En zo is de natuur in Nederland. Deze is nooit zonder mensen geweest. De mens, jager- verzamelaar, van ca. 10.000 jaar geleden, maakte het landschap. We zijn van oudsher onderdeel zijn van het natuurlandschap. Helaas maakt de mens het landschap sinds de laatste eeuw eentoniger met verlies van plant en diersoorten. Sindsdien moet de natuur en haar diversiteit aan soorten extra worden beschermd tegen mensen, het natuurlandschap tegen zijn schepper.

februari 2014

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 19 februari 2014:

Aanwezig: Paul Roelofs, Gerda Roelofs, Jeanne Horst, Wim van Leeuwen, Diny Hegeman, Irene Hoff en Sia Schipper. **(7 personen)**

Werkuren: 10.00 uur – 12.15 uur **(2uur en 15 min.)**

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Op deze werkochtend stormde het opnieuw. De wind kwam net als de afgelopen tijd opnieuw uit het zuiden. Het was gelukkig droog in tegenstelling tot de avond en nacht ervoor. Het is een extreem zachte winter met temperaturen die schommelen rond de 9 graden Celsius. Sinds 1901 komt deze winter op de tweede of derde plek van zachte winters. De natuur is een maand vroeger; Meidoorns en Vlieren komen in blad. Winterkoninkjes maken al “speelnestjes” in de takkenrillen. De vorig jaar gepoote Sneeuwkllokjes bloeien. Dit is niet extreem vroeg. Ze kunnen in december wel eens bloeien. Het aantal is nog gering, maar het volgende jaar zal “de oogst” beter zijn. Vandaag is er opnieuw veel opgeruimd aan takken en stammen. Er is een nieuwe takkenril gemaakt en enkele andere zijn opnieuw aangevuld. Overhangende takken van een omgewaaide Populier, uit de houtwal, zijn teruggesnoeid. Het pad achter de poel is beter begaanbaar geworden. De beelden van Kronkelkunst, zijn helaas in 2013 vernield. Ze zijn opgeruimd om plaats te maken voor beelden die beter bestandig zijn tegen “de waan van de dag” We zijn op deze werkochtend letterlijk en figuurlijk door de storm uitgewaaid. Ook dat maakt Kronkelveld tot een bijzonder gebied om daar samen met elkaar te werken. Of wanneer er sneeuw ligt, zoals in februari 2010, tot een prachtig “ommetjes” gebied.

Kronkelveld februari 2010

Foto: Ineke van Wanrooy

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 15 maart 2014:

Aanwezig: Jeanne Horst, Wim van Leeuwen, Eline Cult, José van Loo, Irene Hoff en Sia Schipper. **(6 personen)**

Werkuren: 10.00 uur – 12.15 uur **(2uur en 15 min.)**

Arbowet: Geen bijzonderheden.

Op deze werkochtend was de temperatuur 8-12 graden. Heerlijk om aan het werk te gaan. De wind 3 tot 4 Bft kwam uit noord westelijke richting. De zon scheen geregeld. Opnieuw hebben we takken en een takkenril opgeruimd. De broeihoop is nog niet gekeerd omdat er nog veel opgeruimd moest worden van de storm en de kapwerkzaamheden. Een Roodborstje en een Heggemus zongen hun voorjaarsriedel. Geven daarmee Kronkelveld en omgeving aan als geschikte plek om een nest te willen bouwen. Langs het Dunloppad ontdekten we de Italiaanse Aronskelk. Een exoot uit het Middellandse Zee gebied. Je vindt ze vooral in tuinen. Bij verwildering wordt deze plant als stinseplant beschouwd. Ze bloeien in de maand mei en juni met witte bloemen. Het is een giftige plant.

Italiaanse Aronskelk

Kronkelveld ziet er weer beter uit voor het komende voorjaar. De gepote Boshyacinten aan het Dunloppad en bij de Meerveldstraat zijn ook opgekomen. In mei zullen ze met blauwe bloemen bloeien. Kronkelveld wordt voor mens, plant en dier een steeds interessanter gebied. Het ontwikkelt zich als interessant ecologisch gebied binnen de `Velden` en ver daarbuiten, via het GPS systeem.

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 19 april 2014:

Aanwezig: Wim van Leeuwen, Gerda Roelofs, Paul Roelofs, Diny Hegeman, Ouwe van der Molen, Irene Hoff en Sia Schipper. **(7 personen)**

Werkuren: 10.00 uur – 12.15 uur **(2uur en 15 min.)** Arbowet: Geen bijzonderheden.

Het weer werd deze werkochtend bepaald door een lagedrukgebied dat zich boven het midden van Europa bevond. De zon scheen en er stond een noordoostelijke wind (3 Bft) aangevoerd. De temperatuur schommelde rond de 15 graden. Heerlijk weer om te klussen in Kronkelveld. Er is gemaaid met de zeis en de bosmaaier. De twee jaar geleden ingezaaide veldjes krijgen door het veelvuldig maaien en vooral afvoeren van het maaiafval (verschralen) de gelegenheid om zich te ontwikkelen tot bloeiende “weides” Op het noordelijke veldje komen naast de gepote boshyacinten veel Margrietten en Judaspenning op. Op het andere veldje bloeit de Smeerwortel en komen Koekoeksbloemen in bloei.

Koekoeksbloem

Rozetten, dicht bij de grond, van de Teunisbloem zijn hier en daar te ontdekken. Deze wilde plant behoort tot de rozenfamilie. De bloemen openen zich ´s nachts. Nachtvinders, uiltjes, “snoepen” van de nectar.

Teunisbloem

Solitaire Bij

De zonnige wand achter de poel is afgestoken en geëgaliseerd. Solitaire bijen, waaronder de metselbij, krijgen de kans om een holletje te graven en hun eitjes te leggen. De houtblokken die over waren van de zaag werkzaamheden zijn verplaatst naar het insectenhotel. Hier worden met de boormachine gaten in geboord.

Het was opnieuw een productieve en gezellige werkdag. De beheeractiviteiten die nu al weer tien jaar door de vrijwilligers worden gedaan, zorgen ervoor dat Kronkelveld ecologisch gezien steeds aantrekkelijker wordt.

De Grote Bonte Specht

Mannetje Grote Bonte Specht

Vrouwtje Grote Bonte Specht

Met het lengen van de dagen en een temperatuur die normaal in maart wordt gehaald, krijgen sommige vogels het voorjaar al in hun kop. Merels zingen bij het begin van de avond uit volle borst. De Grote Bonte Specht is al druk in de weer met het geroffel op bomen. Ze doen dit om zich te laten horen. En hoe harder hoe beter. De merel zingt en het mannetje en het vrouwtje Grote Bonte Specht roffelen. Om hard op een dikke boom te kunnen roffelen zijn de nekspieren van de Grote Bonte Spechten uitermate goed ontwikkeld. Koppijn krijgen ze er niet van. De hersenen zijn in een soort schokdempers ingebed. Met het roffelen bakenen ze hun territorium af op zoek naar een partner. Het gezamenlijk roffelen scheidt een band. Na het kiezen van een geschikte broedpartner wordt een nestholte, een rond gat, in een boom gehakt. Daarvoor kiezen ze het liefst een zachte houtsoort uit. Zoals b.v dat van een Berk. De eieren 4-6 stuks worden op het ruwe hout gelegd. Aan nestbekleding doet de Grote Bonte Specht niet. Het verenkleed van de Grote Bonte Specht is uitbundig van kleur. Het vrouwtje mist de rode vlek op de kop. Deze vogelsoort is geen trekvogel, in het najaar. Ze worden standvogels genoemd. Het is goed mogelijk dat een Grote Bonte Specht jaren achtereen kan worden waargenomen in dezelfde omgeving.

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 17 mei 2014:

Aanwezig: Wim van Leeuwen, Ouwe van der Molen, Irene Hoff, Eline Cult, Jim Jansen, Fokko Minnema, Frouke Klazes en Sia Schipper. **(8 personen)**

Werkuren: 10.00 uur – 12.15 uur **(2uur en 15 min.)** Arbowet: Geen bijzonderheden.

Met een hogedrukgebied boven Nederland, en zoals een spreekwoord luidt: “Na regen komt zonneschijn” was het deze zaterdag schitterend weer om aan het werk te gaan in Kronkelveld. De temperatuur liep op tot een graad of 18. De zonnebrand kon weer uit de kast gehaald worden. Er is gemaaid met de zeis en een bosmaaier. Langs de Meerveldstraat is de Liguster en Sleedoorn teruggesnoeid. Met een gras hark is het Kleefkruid, dat alles momenteel overwoekert, zoveel mogelijk weggehaald. Het orchideeën veldje heeft van deze pioniersplant veel last. De Rietorchis, gevlekt en ongevlekt, die in het Knotwilgen veldje staan, komen in grote getalen op. Aan de rand van de poel zaten Groene Kikkers te genieten van het zonnetje. Een Kleine Watersalamander hield zich verscholen tussen de Waterpest. Aan het Dunloppad is een object gemaakt met rechtopstaande takken. Om een dikke tak, die diep in de grond staat, zijn deze takken met touw vastgezet. Tussen de openingen van de takken zijn restanten schapenwol gestopt. De restanten, die voor het merendeel van de onderkant van de schapenvacht afkomstig waren, zaten onder poep. Ze waren overgebleven na het schapenscheren in het Kromslootpark. Vogels kunnen de wol uit het object trekken en gebruiken als nestmateriaal.

Kleine Watersalamander

(Beschermdediersoort)

Slakken

Huisjesslakken zijn er in vele soorten en maten. Hier zijn er slechts drie te zien. Ze behoren tot de weekdieren en als landbewoners is dat een uitzondering binnen de weekdieren. Ze zijn tweeslachtig. De mannelijk en vrouwelijke geslachtsorganen zijn in één slak verenigd. Ze kunnen zich zelf voortplanten, maar dat is genetisch gezien niet zo gunstig voor het voortbestaan van de slak. De strengen witte eieren worden onder bladeren en/of stenen gelegd. De laatste zomers zijn natter en de Segrijnslak (foto 2) is in opmars. Het zijn nieuwkomers uit het zuiden. Ze knagen graag, helaas onze tuinplanten kaal. Laatst hoorde ik iemand zeggen dat er dit jaar zoveel slakken zijn. Slakken houden niet van vorst en door een zachte winter wordt het een beter slakkenjaar. Na een regenbui komen ze massaal te voorschijn en banen zich vrij snel een weg naar een lekker hapje.

Heesterslak

Segrijnslak

Hoewel ze een prachtige verschijning kunnen hebben, qua kleur en windingen, zijn ze een ware plaag zijn voor bepaalde tuinplanten. Zanglijsters, Egels, Padden en Kikkers zijn liefhebbers van slakken. Er zijn ook mensen die slakken in een knoflooksaus het einde vinden.

Tuinslak

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 7 juni 2014:

Aanwezig: Fokko Minnema, Eline Cult, José van Loo, Gerda Roelofs, Ouwe van der Molen, Karijn Ketelaar, Maartje Glasz en Sia Schipper. **(8 personen)**

Werkuren: 10.00 uur – 12.15 uur **(2 uur en 15 min)** Arbowet: Geen bijzonderheden.

Het weer was op deze werkochtend erg warm. Een zuidelijke stroming met tropische lucht kwam vanuit Frankrijk onze kant op. De temperatuur liep al gauw op naar 25 graden. Met juni staat de zon hoog aan de hemel en had vandaag tussen 11.00 en 15.00 uur een kracht van 6. Het is dus smeren met zonnebrand geblazen want anders verbrand de niet gebruide huid binnen 25 minuten. De activiteiten van deze werkochtend waren aangepast. Er zijn een aantal kleine Abelen omgezaagd. Kleefkruid is gemaaid en verwijderd. Het was een goed moment om eens te bekijken wat er zoal groeit en leeft in Kronkelveld. Wist u, dat alleen de Groene Kikker kwaakt? En dat de Grijsze Abelen hybride zijn van de Witte Abeel en de Ratelpopulier? Het was opnieuw een gezellige werkochtend met leerzame momenten.

Pijlstaart vlinder

Ongevlekte Rietorchis

Groene Kikker

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 9 augustus 2014:

Aanwezig: Eline Cult, Ouwe van der Molen, André ter Haar, Jeanne Horst, Irene Hoff, Paul Roelofs, Diny Hegeman en Sia Schipper **(8 personen)**.

Werkuren: 10.00 uur – 12.15 uur **(2 uur en 15 min)**. Arbowet: Geen bijzonderheden.

Na anderhalve maand niet te hebben gewerkt in Kronkelveld was er veel te doen om het gebied weer enigszins toonbaar en toegankelijk te maken. Het weer was de laatste tijd enorm groeizaam. Veel zon en op het juiste moment een flinke regen of onweersbui. De temperatuur schommelde op deze werkochtend rond de 23 graden, er stond een stevige noord - westen wind en de voorspelde regen kwam gelukkig niet. Een omgewaaide Wilg is met de beugelzaag weggehaald. Een veldje met uitgebloeide Margrietten is met de zeis gemaaid. Hier en daar stond in dat veld een Brede Wespenorchis, die moeten behouden worden. Ze bloeien medio juli, zijn nu uitgebloeid en dragen zaad. De rand aan de huizenkant (Dunloppad) is met de motorzeis gemaaid. Van het maaiafval is naast het schapenwol object als broeihoop neergelegd. Opschot van Abelen en lep, aan de Meerveldstraat, is omgezaagd. Hierdoor ontstaan er meer open plekken, van de weg kant af gezien. Er komt zodoende ook meer zon op het veld met zomerbloeiers. Tijdens de werkzaamheden liet een Boomvalk zich horen (kek-kek-kek). Net als vorig jaar broedt er opnieuw een paartje in de buurt van Kronkelveld, al is het nest tot op heden nog niet ontdekt.

Brede Wespenorchis in bloei

Brede Wespenorchis met zaadknoppen

Aan de natuurwaarden, de beschermde planten en dieren binnen Kronkelveld, zal de komende werkochtenden meer aandacht worden besteed.

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 13 september 2014:

Aanwezig: Ouwe van der Molen, Jeanne Horst, Irene Hoff, Diny Hegeman, Wim van Leeuwen en Sia Schipper **(6 personen)**.

Werkuren: 10.00 uur – 12.15 uur **(2 uur en 15 min)**. Arbowet: Geen bijzonderheden.

Het was op deze werkochtend prachtig weer. De temperatuur schommelde rond de twintig graden. Met een kleine ploeg is de poel geschoond. Groene Kikkers sprongen in het rond. Het gemaaide riet en de waterpest zijn op de kant geharkt om de waterdieren de kans te geven weer naar de poel terug te keren. Op de volgende werkochtend wordt het opgeruimd. Door het bouwproject “de Laren” zullen we het waterpeil van de poel in de zomer en winter moeten gaan peilen.

In het Rietorchissen veldje zijn drie Wilgen verwijderd. Er komt nu meer zon op deze plek zodat de Rietorchissen een betere leefomgeving hebben. Van de stammen maken we nieuwe standers voor de takkenrillen. De takken zijn afgevoerd. Ze zijn een aanvullende voedselbron voor reeën.

Dat de Reeën nog steeds in Kronkelveld bivakkeren en van Wilgen eten was te zien aan één van de Wilgen. Ze eten de bast waar bepaalde stoffen in zitten, waaronder Salicylzuur, om hun menu aan te vullen. Bij de gele huisjesslak (zie foto) kun je duidelijk de sporen van de voortanden van een ree ontdekken.

Het was met een kleine ploeg opnieuw een productieve ochtend. Kronkelveld vaart er wel bij.

Een bedreigd insect: “De Hommel”

Dave Goulson, hommelsebioloog, heeft een interessant boek geschreven over een bedreigde tuinvriend, de hommel. “Een verhaal met een engel” De uitgever is Atlas Contact, Amsterdam. Het boek kost 24.99 euro.

De hommel, in verschillende soorten, is een warmbloedig insect. Het bovenlijfje is gemiddeld 35 graden warm. Het gekleurde, bontachtige vachtje houdt de warmte vast. In tegenstelling tot honingbijen vliegen ze ook als het koud is en bij slecht weer. Het zijn uitstekende bestuivers en van groot belang voor de glastuinbouw en voor telers van zacht fruit. De teruggang van de hommels komt door een scala van problemen die allemaal langs komen in het boek van Goulson. Insecticiden. Mijten. Ziektes. Minder natuur. Eenvormiger landbouw. En wat te denken van steeds meer bestrate tuinen, zonder het genot van honingrijke bloemen. Toch kan iedereen de hommel beschermen. Je helpt de hommel al met een bloembak met Lavendel op het terras. Goulson heeft in Engeland een hommelsestichting opgericht. Hij zegt zelf: “Misschien dat we morgen de wereld kunnen redden, als we vandaag een hommel beschermen”

Sia Schipper

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 18 oktober 2014:

Aanwezig: Ouwe van der Molen, Jeanne Horst, Irene Hoff, José van Loo, Jim Jansen, Eric Bodar en Sia Schipper **(7 personen)**.

Werkuren: 10.00 uur – 12.15 uur **(2 uur en 15 min)**. Arbowet: Geen bijzonderheden.

Het was de week van de werkochtend nogal wisselvallig weer. De werkochtend verliep zonnig en droog met een zomerse temperatuur. Er is heel veel werk verzet; aan de rand aan de Meerveldstraat is een grote hoeveelheid opschot van Abelen verwijderd. Het bollenveldje aan het Dunloppad is vrij gemaakt van Sleedoorn. Het maaiafval rond de poel en tussen de Wilgen is afgevoerd naar de broeihoop. Het eerste veldje aan de Meerveldstraat is op regels gemaaid met zeis. Bedauwde Braam is uitgetrokken en geknipt. Deze wilde Braam is momenteel een lastige woekeraar in Kronkelveld. Er is actief samengewerkt en het resultaat mag er opnieuw zijn! Tussen de Knotwilgen is opnieuw zaad van de Grote- en Kleine Ratelaar gezaaid.

Foto: Irene Hoff

Een ommetje door Kronkelveld en de Hoekwierde is sinds kort mogelijk. De paaltjes met een rode kop en pijl wijzen u de weg door een aantrekkelijke groene omgeving die ook door vrijwilligers wordt beheerd.

Foto: Irene Hoff

Na de storm van oktober 2013 zijn in Kronkelveld in samenwerking met Landschapsbeheer Flevoland en de gemeente Almere een aantal bomen gekapt. Zes populieren zijn getopt en hebben eind september 2014 een schitterende metamorfose ondergaan. Hubert Peters, "carvingzager", heeft met zijn kettingzaag zijn eigen Paas beelden gecreëerd. De oorspronkelijke paasbeelden, moai, zijn voorstellingen van voorouders die om vruchtbaarheid smeken. Natuur, en cultuur ontmoeten elkaar in de cirkel van deze vervreemdende beelden. Meer interessante informatie over de Paas beelden en de ecologie van Paaseiland kunt u lezen op Wikipedia.

Foto: Irene Hoff

Kronkelveld; het werkochtend verslag van 15 november 2014:

Aanwezig: Eline Cult, Ouwe van der Molen, Jeanne Horst, Irene Hoff, Eric Bodar, Wim van Leeuwen, André ter Haar en Sia Schipper **(8 personen)**.

Werkuren: 10.00 uur – 12.30 uur **(2 uur en 30 min)**. Arbowet: Geen bijzonderheden.

Na een week met weinig of geen regen was de weervoorspelling voor deze zaterdag niet zo gunstig. Wisselvalligheid en weinig zon zouden het weertype bepalen. Terwijl het 's morgens vroeg nog regende werd het rond 9.30 uur droog en hebben we dat weer de gehele werkochtend gehouden. Het was met een graad of 13 niet koud voor november. Bij het knotten van de Wilgen (*Salix alba*) liep menig zweetdruppeltje van voorhoofd en rug. De oorzaak waren de dikke takken op een deel van de wilgen. Die waren vorig voorjaar niet geknot. Het is nu wel duidelijk dat we de Wilgen beter ieder jaar geknot kunnen worden. Tenzij we er landschapselementen mee willen maken, zoals op deze werkochtend een "Wigwam" rondom het al bestaande object met wol. De staanders van de takkenrillen zijn hersteld met nieuwe, dikkere wilgentakken. Bij de "Paaseiland" beelden zijn bollen z.g. "Stinsenplanten" geplant; Boshyacinten, Wilde Krokussen en twee variëteiten van het Sneeuwkllokje. Er is hard gewerkt op deze werkochtend. Het resultaat, verkregen door heerlijk met elkaar samen te werken, maakt Kronkelveld opnieuw tot een bijzonder stuk natuur bij ons in de buurt.

Kronkelveld: Het werkochtend verslag van 29 november 2014:

Aanwezig: Paul Roelofs, Ouwe van der Molen, André ter Haar, Irene Hoff, Eline Cult, Diny Hegeman, Fokko Minnema, Wim van Leeuwen, Jeanne Horst en Sia Schipper. (10 personen)

Gewerkt van 10.00 uur- 12.30 uur (2 uur en 30 min) Arboretum: geen bijzonderheden.

Kronkelkunst pad wordt aangelegd.

Maaiafval verwijderen op het bloemenveld.

Abelen en Kornoelje, opschot, uitsteken.

Het jaarlijkse cadeau; een Mussen nestkast.

Wilg knotten met een takkenschaar.

Wilg knotten met de motorzaag.

Het was opnieuw schitterend weer om in Kronkelveld aan de slag te gaan. Na een vrij koude nacht met lokaal een graadje vorst aan de grond schommelde de temperatuur rond een graad of vier. Zoals gewoonlijk is er, in twee en half uur tijd, veel werk verzet; de houtsnippers zijn op het pad naar

Kronkelkunst verspreid. Het was bij alle activiteiten aanpoten geblazen. Opschot, kleine bomen, aan de rand van de houtwal bij de Abelen, is met een schep uit gestoken. Een enorme klus die extra veel energie vergde. Een Wilg van ca. 10 jaar oud is met de motorzaag getopt waardoor er een knotwilg uit kan ontstaan. Veldesdoorns krijgen op die plek meer licht voor een beter ontwikkelingsproces. Het bloemrijke veldje heeft een flinke harkbeurt gekregen. Op deze manier wordt de grond verschaald. Dit moet in de toekomst de groei van kleurrijke bloemen en kruiden bevorderen. Het was mede door het prachtige weer en de gezellige werksfeer opnieuw een heerlijke werkdag. Uit een subsidiepot van de gemeente Almere kregen alle vrijwilligers van Kronkelveld een Mussen nestkast van "Vogelbescherming Nederland" cadeau. Ze werden in het zonnetje gezet voor hun inzet om Kronkelveld steeds aantrekkelijker te maken voor mens en dier. Tot medio februari neemt de natuur het van de vrijwilligers over en gaat Kronkelveld in een korte "winterslaap"

Een nieuw Kunstwerk van Wilgentenen aan het Dunloppad.

Foto's Irene Hoff

Kronkeiveld

deelnemerslijst	2014												10															
	werkdagen		januari		februari		maart		april		mei			juni		juli		augustus		september		oktober		november		december		
	maand		za	zo	za	zo	za	zo	za	zo	za	zo		za	zo	za	zo	za	zo	za	zo	za	zo	za	zo	za	zo	
	dag	datum	19	17	19	17	19	17	19	17	19	17		19	17	19	17	19	17	13	18	15	29	15	29	15	29	
	tijd	10.00-12.15		10.00-12.15		10.00-12.15		10.00-12.15		10.00-12.15		10.00-12.15		10.00-12.15		10.00-12.00		10.00-12.30		10.00-12.15		10.00-12.15		10.00-12.00		10.00-12.15		
		geen		knootten, snoeien opschot stekken en takkenruilen		meerveldstrat knippen/snoeien en insectennotel aanvullen		maaien met de zeis		maaien met de zeis		maaien met de zeis, zomerbloei en pad		geen		maaien met de zeis, kleine boomtopjes verwijderen		poel schonen en wand achter poel afsteken		veldje met wilgen en rietorchis /ruteelaar maaien		wilgen knotten		houtsnippers aanbrengen kronkelkunst pad				
	Werksaamheden																											
	<i>Begeleiding</i>																											
13	totaal aantal deelnemers	0	7	7	8	7	8	8	8	8	8	8	8	0	8	8	6	6	7	7	8	10	10	10	10	10	0	
	aantal uren	0	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	0	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	2,25	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	0		
	Totaal aantal gewerkte uren	0	15,75	13,5	15,75	15,75	18	18	18	18	18	18	18	0	18	13,5	13,5	15,75	15,75	18,4	23	23	23	23	23	0	169,65	